Plan for pedagogisk innhold, Høknes barnehage

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet, og skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen består av to deler:

1. Felles digital årsplan for alle kommunale barnehager som du kan lese på kommunens hjemmeside.
2. Detaljert plan for barnehagens pedagogiske innhold (denne planen).

I denne planen beskriver vi i hovedsak barnehagens innhold og arbeidsmåter. Her får du informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette barnehageloven, rammeplanens formål, innhold og kommunale føringer, til pedagogisk praksis.

Pedagogisk innhold.

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette SKAL barnehagen være en lærende organisasjon, og det

pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Ifølge den franske filosofen Maurice Merleau-Ponty er barn født med evner. De trenger veiledning, erfaringer og kunnskap for å utvikle disse evnene ytterligere. Barna utvikler seg forskjellig og trenger ulike tilnærmingsmetoder for læring. De voksne i barnehagen skal se gruppen som helhet, men også enkeltbarnet – og hva hvert enkelt barn trenger. For at hvert enkelt barn skal holde seg i flytsone og utvikle seg, må de utfordringene de presenteres for være overkommelige i forhold til det nivået de befinner seg på.

Vi jobber hver dag aktivt med å ta barna i å gjøre noe bra.
Positiv adferd skal roses og anerkjennes. Det er viktig for å bygge gode relasjoner og selvtillit. Dette gjenspeiler seg igjen i leiken, og i samhandling med andre, både mellom voksne og barn og mellom barn og barn.
I Høknes barnehage legger vi vekt på å være Autoritative voksne. Et kjennetegn på autoritative voksne er at de bygger gode, varme relasjoner som de hele tiden pleier og holder ved like. Autoritative voksne har respekt for barnets selvbestemmelse, og fremmer medbestemmelse for barnet. De voksne har også klare forventninger, og følger opp barnet på en tydelig måte når det gjelder grenser og normer. Forskning viser at barn trenger tydelige voksne som gir barna forutsigbarhet og struktur (D. Baumrinds modell 1971, 1991)

Med rom for alle, og blikk for den enkelte er vår visjon.

Innholdsfortegnelse

1 Barnehagens satsningsområder

2 Hvordan bruker vi månedsplaner og ukeplaner

3 Progresjonsplan for Høknes barnehage

3.1 Kommunikasjon, språk og tekst

3.2 Kropp, bevegelse, mat og helse

3.3 Kunst, kultur og kreativitet

3.4 Natur, miljø og teknologi

3.5 Antall, rom og form

3.6 Etikk, religion og filosofi

3.7 Nærmiljø og samfunn

4 Arbeidsmåter

1 Barnehagens satsningsområder

Mangfold og inkludering

Høknes barnehage skal ha rom for alle, og de ansatte må derfor ha blikk for den enkelte.

Barn er barn, uansett språk, opprinnelse eller religion.
Personalet i barnehagen skal ha kompetanse som sørger for at alle barna opplever seg selv som en ressurs i barnegruppen.
Barnehagens personale skal praktisere holdninger som gjør at foreldre og barn blir møtt med respekt og likeverdighet.

Stortingsmelding 6 (2019-2020) Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO.

Vi vil ha en barnehage og skole som gir muligheter for alle barn og unge – uavhengig av sosial, kulturell og språklig bakgrunn, kjønn og kognitive og fysiske forskjeller. Det krever inkluderende fellesskap og tidlig innsats. Regjeringen vil i denne stortingsmeldingen legge til rette for at kompetansen kommer tett på barna og elevene.

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehagen, får en god barndom preget av trivsel vennskap og lek.

- Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass i fellesskapet.
- Barnehagen skal vie mye oppmerksomhet til den sosiale samhandlingen mellom barn og voksne, mellom barn og barn og mellom voksen og voksen (innad i personalgruppen og i møter med foreldre)
- Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre og fremme mangfold og gjensidig respekt.
  Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap.
- Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barns nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller.
- Ved å hjelpe barna å etablere god sosial kompetanse, etableres også gode vennskap.

Kommunikasjon, språk og tekst

I Høknes barnehage har vi planer for språkopplæring både i forhold til flerspråklige barn, og for barn med norsk som morsmål.
Planene skal være redskap til å utvikle og etablere et godt tilbud slik at alle familier skal oppleve å bli godt tatt imot hos oss, at barna kan knytte vennskap og gode relasjoner til andre barn og voksne, samt å leke og lære i et trygt fellesskap. Vi bruker konkreter, bilder og enkelt tegn til tale, som styrking i språk opplæringen.

Språklig mangfold er en berikelse for alle barn i barnehagen. I Rammeplan for barnehagen står det at personalet skal bidra til at språklig mangfold kommer hele barnehagen til gode. Som ansatt skal man støtte at flerspråklige barn bruker sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norske kompetanse. Vi ønsker et levende flerspråklig miljø i barnehagen.
Gjennom arbeidet med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna;

- Uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
- Bruker språk til å skape relasjoner, delta i leik og som redskap til å løse konflikter.
- Videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd.
- Leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord.
- Møter et mangfold av eventyr, fortellinger og uttrykksformer.
- Opplever spenning og glede ved høytlesing, fortelling, sang og samtale.

Hverdagsaktiviteter.

Lek og læring hånd i hånd

Sosial kompetanse og lek, står sterkt hos oss. Det samme gjelder vennskap. Disse tre henger sammen, og er avhengige av hverandre for at barna skal

ha en god og meningsfull hverdag i barnehagen. Alle barn skal leke mye, og vi har leken i fokus hele tiden. Når barna leker knyttes vennskap og relasjoner. Det er de voksnes oppgave å gi barna gode verktøy, kunnskap, opplevelser og erfaringer som setter dem i stand til å mestre de sosiale kodene rundt oss. Alle skal føle at de har gode venner, og noen å leke med.

Leken er med på å danne grunnlaget for barns evne til refleksjon, konsentrasjon, innsatsvilje og kreativitet. Å være i lek gir barna mange og varierte erfaringer som bidrar til at de utvikler forståelse for omverdenen og den sosiale verden.
Leken er den viktigste aktiviteten i barnehagen. Leken er arena for barns utvikling og læring, for sosial og språklig samhandling. Vi vil gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Vi vil at barna skal oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek, alene eller sammen med andre. Den voksne skal være bevisst på sin rolle i leken. Voksne har ansvar for å veilede barn slik at leken er positiv og lystbetont. Dette skal gjøres ved å; delta på lik linje med barn, observere aktivt, være i forkant, hjelpe og tilpasse slik at barn finner noen å leke med.

Barnehagen skal ivareta BARNS RETT TIL MEDVIRKNING, ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna skal få utrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Målet er at; alle barn skal være så trygge at de kan medvirke til sin egen hverdag. Dette sikrer vi gjennom evaluering av barnehagens praksis, uformelle og formelle samtaler med barn, med utgangspunkt i demokratiske prinsipper.
Vi må også ha romslighet i planer for at barns innspill skal tas hensyn til. Barns modenhet og alder skal vektlegges. Pedagogisk dokumentasjon/

refleksjon brukes som arbeidsmåte for personalet i sammenheng med evaluering, innspill og medvirkning.

2 Hvordan bruker vi månedsplaner og ukeplaner

Månedsplaner blir lagt ut i appen MIN BARNEHAGE-FORESATT. Ellers ligger det også større og tyngre dokumenter på barnehagens hjemmeside, namsos kommune.no.
Månedsplaner og ukeplaner blir også hengt opp i gangen. Månedsplanen tar utgangspunkt i Rammeplan, pedagogisk plan og progresjonsplan for Høknes barnehage, og viser innhold og aktiviteter for den enkelte måned. Dette vil være med på å synliggjøre hvordan aktivitetene i barnehagen ivaretar målsettingene for de ulike fagområdene i rammeplanen. I tillegg vil det være en kort evaluering av det vi har gjort i siste måned.

Progresjonsplan for Høknes barnehage

3 Progresjonsplan for Høknes barnehage

3.1 Kommunikasjon, språk og tekst

1 år

- Hjelpe barna med å lære rutiner og forstå hverdagsord
- Positive opplevelser med verbal og non- verbal kommunikasjon
- Bruke alternativ, supplerende, kommunikasjon som uttrykksform ved bruk av Rolltalk og tegn til tale
- Delta på aktiviteter som sang og sangleker, lese og peke i bøker, rim og regler, fortellinger
- Imitere andre, og for eksempel sangleker, borte-bø-lek, hente og gi, se og peke
- Herme etter lyder · Begynnende turtaking
- Være lyttende og oppmerksomme
- 1 og 2 ords- setninger

2-3 år

- Bruke alternativ, supplerende, kommunikasjon som uttrykksform ved bruk av Rolltalk og tegn til tale
- 2-3 ords setninger
- Lyttetrening
- Utrykke seg forståelig og tydelig, stille spørsmål
- Vise interesse for billedbøker, rim og regler, sangleker
- Mestre enkel turtaking
- Delta i enkel rollelek
- Spille enkle brettspill og puslespill
- Forstår noen fargenavn
- Sette ord på ønsker og følelser

4-5 år

- Fortelle en historie med en viss sammenheng
- Bruker rimord, tøyser og leker med språket
- Bruker språket til å skape gode relasjoner, delta i rollelek og som redskap til å løse konflikter.
- Leker med bokstaver, lyder og tallbegrep

Skolestartere

- Bruke språket til og skape relasjoner, delta i lek og som redskap for å løse konflikter, språkleker.
- Lek med bokstaver, lyder og tallbegrep.
- Rime og lage gåter.
- Skrive, øve på å skrive sitt eget navn, høytlesning fra bøker, sanger med flere vers, uttrykke seg muntlig i gruppe og en- til en, øve på å fortelle om opplevelser og erfaringer, sette ord på følelser.
- Mestrer hverdagsspråket med småord og bøyninger, og har rett setningsstruktur.
- Forstår kollektive beskjeder
- Viser begynnende interesse for leke lesing og lekeskriving

3.2 Kropp, bevegelse, mat og helse

1 år

- Faste måltider.
- Faste stelletider, nok søvn og hvile.
- Legge til rette for fysisk aktiviteter både ute og inne.
- Allsidig sanseopplevelse og sunt kosthold.
- Drikke og spise selv.

- Tilrettelegger motoriske utfordringer og aktivitet utfra utvikling, både for fin og grovmotorikk.

2-3 år

- Fortelle en historie med en viss sammenheng.
- Bruker rimord, tøyser og leker med språket.
- Bruker språket til å skape gode relasjoner, delta i rollelek og som redskap til å løse konflikter.
- Leker med bokstaver, lyder og tallbegrep.
- Fortelle en historie med en viss sammenheng.
- Bruker rimord, tøyser og leker med språket.
- Bruker språket til å skape gode relasjoner, delta i rollelek og som redskap til å løse konflikter.
- Leker med bokstaver, lyder og tallbegrep.

4-5 år

- Mestre fysisk aktiviteter.
- Lære å kjenne egne begrensninger.
- Glede ved å være i bevegelse både ute og inne.

Skolestartere

- Respekt for egen kropp, alle er forskjellige.

- Utfordre egne grenser.
- Kjenne glede over å være ute i alle slags vær.
- Ta vare på egne ting som klær, matboks, drikkeflaske.
- Kunne kle på seg selv. Vite hva man skal ha på seg.
- Kunne sitte i ro over en litt lengre periode.
- Kunne holde søkelys på en aktiviteter over en litt lengre periode.

3.3 Kunst, kultur og kreativitet

1 år

- Formgivende aktiviteter, fingermaling, vi lager kunst selv, få variert erfaring med estetisk materiell.

2-3 år

- Navn på farger, ulike maleteknikker, modell-leire, lekedeig, gruppeerfaring gjennom opplevelser, utkledningsklær, eventyrfortellinger hvor barna deltar selv, lytte, danse, bevegelse til musikk. Tegne og male hodefoting.

4-5 år

- Eventyrfortellinger hvor barna deltar selv.
- Lytte, danse og bevege seg til musikk.
- Blyantgrep.

Skolestartere

- Oppleve glede og felleskap i møte med kunst, kultur og kreativitet, oppleve ulike kulturelle uttrykksformer: dans, bilder, drama, oppleve glede ved å selv være kreativ og skape ting selv, ulike teknikker og uttrykksformer.
- Opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet

3.4 Natur, miljø og teknologi

1 år

- Legge til rette for varierte opplevelser ute.
- Få mulighet til å bruke sansene og undre seg.
- Få kjennskap til norsk husdyr.
- Miljøpedagogisk opplegg.

2-3 år

- Få mulighet til å utforske nye uteområder.
- Sanke ting i naturen.
- Bli kjent med de ulike årstidene.

4-5 år

- Videreføre kjennskap til de ulike årstidene.
- Bli introdusert for kildesortering.
- Introduserer barna for miljøvern og gjenbruk.
- Få kunnskap om dyr, insekter, fisk og planter.
- Miljøpedagogisk opplegg.

Skolestartere

- Oppleve glede ved å ferdes i naturen, undre seg.
- Begynnende forståelse for samspillet mellom naturen og oss mennesker.
- Lære om solsystemet og naturfenomener.
- Enkle kjemi/ fysikk forsøk.
- Miljøpedagogisk opplegg.

3.5 Antall, rom og form

1 år

- Sortering.
- Begrep: stor- liten.
- Finne sin egen plass i gangen og ved bordet.
- Bli introdusert med tallremse, særlig 1,2,3.
- Erfaring med rom og plassering.
- Kjenne på, stryke, klemme på forskjellige former og figurer, sanger/eventyr med tallsymboler.

2-3 år

- Begynnende peketelling.
- Orientere seg i barnehagen, vite hvor rommene er.
- Kunne begreper som liten, mellom, stor, over og under.
- Kjenne til tallene opp til ti.
- Kjenne igjen noe geometriske figurer: sirkel, kvadrat og trekant.
- Utforske former, symmetri og mønstre.

4-5 år

- Kjenne til ukedagene, måneder og de forskjellige årstidene.
- Kjenne til bokstaver og tall.

- Mengde og øyemål.
- Enkle regelleker.
- Få kjennskap til størrelsesbegreper.

Skolestartere

- Kjenne igjen symboler på en terning.
- Tidsbegreper: i går, i dag, i morgen osv.
- Kunne navn på ukedagene og etter hvert i rekkefølge.
- Orientere seg etter enkle kart, for eksempel skattekart.
- Bli kjent med tallene opp til 20.
- Forstå sammenheng mellom tall og mengde.
- Kopiere/ lage egne mønstre.
- Vekt og volum.
- Mer avanserte spill og regelleker.
- Kjennskap til enkle regnestykker.

3.6 Etikk, religion og filosofi

1 år

- Markere høytider på enkelt nivå.
- Anerkjennelse fra voksne.
- Ta barn på alvor.
- Omsorg fra voksne.

2-3 år

- Undre seg sammen.
- Erfaring i å dele med andre.
- Erfaring med å ta egne valg.
- Prate om følelser: glad, lei seg, sint, redd.
- Bli godt kjent med hva egne følelser innebærer og betyr, for å gi grunnlag for å utvikle empati.
- Utvikle evne til å vise omsorg for hverandre.
- 4-5 år
- Tilegne seg vaner for vanlig høflighet.
- Bli bevisst på at egne handlinger påvirker hverandre.
- Sette grenser for seg selv.
- Barn skal erfare at «det er flott å være meg, det er flott å være forskjellig».
- Trene på å tenke gjennom ting.
- Være nysgjerrig.

- Samtale og bøker om vennskap og følelser.
- Gjenkjenne følelser hos andre og utvikle empati.
- Bli kjent med ulike kulturer.
- Bli kjent med høytider og tradisjoner.
- Undring over livet.
- Vise respekt og toleranse for hverandre i det vi sier og gjør.

Skolestartere

- Reflektere over hvem man er som person, og hvordan man vil være.

3.7 Nærmiljø og samfunn

1 år

- Bli trygge på seg selv, voksne og andre barn i barnehagen.
- Bli kjent i og rundt barnehagen.
- Bli en del av et fellesskap og erfare å måtte ta hensyn til hverandre.

2-3 år

- Utvide kjennskapen i nærmiljøet.

- Lære å ta hensyn til hverandre.
- Begynnende opplæring om trafikksikkerhet.
- Besøke steder i nærmiljøet.
- Nasjonaldagen 17. mai.
- Samefolkets dag 6. februar.
- **EID - bør forklares.**

4-5 år

- Barnehagens nærmiljø.
- Lære om hvor vi bor.
- Utvikle forståelse for ulike tradisjoner og skikker.

Skolestartere

- Barnehagens nærmiljø.
- Besøke skolene.
- Barna skal erfare at de har medvirkning og er del av et demokratisk samfunn.
- Lære om ulike yrker.
- Vanntilvenning.

4 Arbeidsmåter

Barnegrupper.

- Småbarn: barn fra 1-2 år.
- Store barn: barn fra 2-6 år.
- Skolestartergruppe.
- Vi jobber i mindre grupper, ofte aldersinndelt når vi har lekegrupper, språkgrupper, førskolegruppe eller andre aktiviteter.

Barnehagens digitale praksis.

Rammeplanen stiller krav til barnehagens digitale praksis, og understreker at digitale verktøy skal forankres pedagogisk, være barnas verktøy, og støtte opp om deres læringsprosesser gjennom lek. Dette skal skje ved at de voksne i barnehagen legger til rette for at barna får utforske, lete og skape med digitale verktøy. I Høknes barnehage vil vi gjøre noen endringer med tanke på vår digitale praksis:

- Nettbrettet vil for fremtiden bli et læringsbrett, som skal brukes som et læringsverktøy.
- Læringsbrettet eller datamaskinen vil også bli brukt til å lete og skaffe informasjon om tema vi er interessert i, eller undrer oss over.

- Tv bruker vi til å se på bilder, eller til å se filmer som passer inn i ulike temaarbeid vi jobber med.
- Vi har et bevisst forhold til opphavsrett og personvern i arbeidet med digitale verktøy.

Arbeid med skolestartere.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskap og ferdigheter som kan gi dem godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Vi har egen førskolegruppe for skolestarterne det siste året i barnehagen.

Barn med spesielle behov.

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når barn har behov for ekstra støtta i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud.
De voksne i Høknes barnehage er opptatt av å møte hvert enkelt barn ut fra dets forutsetninger. Vi tilpasser hverdagen til det beste for enkeltbarn og barnegruppa.

De voksne i barnehagen

Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg faglig og være tydelige rollemodeller. De skal ivareta relasjoner mellom barna i grupper, mellom barn og personalet og mellom personalet og foreldrene.

- Pedagogisk utviklingsarbeid. I personalgruppa jobber vi kontinuerlig med å evaluere, sette nye mål og videreutvikle vår praksis og kompetanse for å sikre best mulig kvalitet på barnehagetilbudet. Fra høsten 2022 har vi hatt samarbeid med personalet i Fossbrenna barnehage, for å starte forberedelsene til sammenslåing av de to barnehagene. Fra høsten 2023 er utviklingsarbeidet forberedelser til sammenslåing med ekstra oppmerksomhet rundt tema SPRÅK OG MANGFOLD. Vi har alle møter felles, vi prøver ut hospitering, og vi samarbeider i ferier. Høsten 2024 blir de to barnehagene slått sammen, og personalet skal jobbe mye med språk, mangfold og pedagogisk grunnsyn.
- Vi har ansatte med tilleggsutdanning i språkutvikling hos barn, spesial pedagogikk, kosthold og ernæring, natur- og friluftsliv, trafikksikkerhetsarbeid, ICDP foreldreveiledning, psykologi med mer. Vi har ansatte som har lang og god praksiskompetanse.
- Bruk av ansatte ressursen. Bemanningsnormen krever at barnehagen skal ha minst en ansatt per tre barn under tre år, og en ansatt per seks barn over tre år. Pedagognormen krever at barnehagen skal ha minst en pedagogisk leder per sju barn under tre år, og pedagogisk leder per fjorten barn over tre år.